

Laat de AI-scriptie de wal zijn die het schip keert

Josette Daemen

Met dank aan de AI-detector beleven we een onthullende herfst. Na de [politici](#), [opinieschrijvers](#), [romanciers](#) en [essayisten](#) waren afgelopen week de studenten het bokje. De onderzoeksredactie van [RTL](#) haalde honderden recente masterscripties van Nederlandse universiteiten door de detector. Die gaf aan dat één op de vijf merendeels was geschreven door een chatbot.

Vier studenten wier scriptie volgens de detectietool voor meer dan 80 procent het product vormde van AI waren niet te beroerd om er anoniem met de redactie over te bellen. Hoewel ze hun AI-gebruik toegaven, vonden ze allemaal dat ze toch echt zelf de maker van hun scriptie waren. „Voor mij zijn het mijn gedachten, de feiten. Die staan erin”, citeerde RTL een student. „Niet feiten die een chatbot erin wil hebben”.

De dagen dat jongeren geplaagd werden door *imposter syndrome* liggen in ieder geval achter ons, zou de optimist kunnen concluderen. Of zijn we hier getuige van zelfbedrog? Voelen deze studenten zich diep in hun hart wel degelijk oplichters, en proberen ze slechts hun eigen gemoed te sussen? Een andere optie, zonder twijfel de meest deprimerende: we zijn in rap tempo aan het vergeten wat ‘eigen gedachten’ eigenlijk inhouden, hoe die verschillen van machinefabricaten, en waarom het een probleem zou zijn om de laatste te verkopen onder het etiket van de eerste.

Wie moeten we dit alles kwalijk nemen? De vinger wijst al gauw naar de universiteit. „Zorg dan dat je het veel strenger controleert”, zei een van de betrapte studenten aan de lijn met RTL blasé. Ook onderwijsminister Rianne Letschert vroeg zich in reactie op het onderzoek af of we aan de academie wel goed aan het checken zijn of studenten geen misbruik maken van AI. „Je zult je verantwoordelijkheid moeten pakken als onderwijsinstelling”.

Verantwoordelijkheid pakken, ik ben ervoor. Door universiteiten, ja, die er inderdaad voor moeten instaan dat hun diploma's het bewijs vormen van het bezit van kennis en vaardigheden die verder reiken dan platte *prompting*. Door docenten, die er niet van uit kunnen gaan dat het wel snor zit met hun onderwijs als ze bij elke nieuwe editie van een vak gewoon de syllabus van verleden jaar inclusief toetsmethoden uit het vorige decennium copy-pasten. Door studenten, die heus wel beschikken over een stukje vrije wil om het ontbreken van totalitaire fraudecontrole al dan niet op te vatten als een vrijbrief om de boel te flessen. Door AI-bedrijven, die misschien best even wat beter zouden mogen nadenken over de gevolgen voor de mensheid voordat ze hun wereldontwrichtende technologieën over ons uitstorten.

Laat de huidige AI-misère de wal zijn die het schip keert

En hoe zit het met de verantwoordelijkheid van de politiek? Kijk naar het voorbeeld dat politici onze studenten geven. Op de onthulling vorige maand dat nota bene onze minister-president zijn sociale media vult met AI-gegenereerde *crap*, volgde van zowel Slop Jetten zelf als van zijn partij een vlucht naar voren die qua potsierlijkheid niet onderdeed voor de sofismen van de studenten uit het scriptieonderzoek van RTL. „Wij zijn een partij die streeft naar vooruitgang en die altijd heeft gezegd dat je de kansen van AI moet benutten”, blufte [D66](#). Vervang ‘wij zijn een partij’ door ‘ik ben een student’, en je hebt alvast een aardige *mea non culpa* voor de volgende keer dat je AI-zwendel wordt ontdekt door een achterdochtige docent of RTL-redacteur.

Nog belangrijker dan de invulling die politici geven aan hun voorbeeldrol is de manier waarop de politiek het onderwijssysteem inricht en financiert. Jarenlang zijn universiteiten gestimuleerd om zo veel mogelijk studenten zo snel mogelijk door hun opleidingen heen te loodsen. Dag kleine groepen, dag lange scriptietrajecten, hallo kiloknalleronderwijs, met voor elke docent almaar minder tijd om te besteden per

student. Mag het tegen die achtergrond nog verbazen dat onderwijzers het niet klaarspelen om bij elk ingediend schrijfsel uit te sluiten dat er op frauduleuze wijze gebruik is gemaakt van ome Chat?

Laat de huidige AI-misère de wal zijn die het schip keert. Willen we universitaire opleidingen relevant houden, dan moeten we terug naar meer kleinschalig onderwijs, meer persoonlijk onderwijs, meer analoog onderwijs. Onderwijs waarin docenten de tijd hebben om studenten te doordringen van de betekenis, het belang en de schoonheid van echte menselijke kennis en eigen gedachten. Als de politiek daarvoor de voorwaarden zou willen scheppen: graag.

Maak NRC jouw voorkeursbron op Google

Bij Google kan je nu zelf aangeven welke nieuwsbronnen jij vaker wil zien in je zoekresultaten. [Meer informatie](#)

[Kies NRC als voorkeursbron](#) Melding voorkeursbron sluiten